

EGRI ÉPÍTÉSZ IRODA
3300 Eger, Dobó utca 18.
Tel.: 36/511-570 **Fax:** 36/411-890
Heves Megyei Bíróság mint Cégbíróság
Cg. 10-09-021606
E-mail: egriepir@egriepir.hu

E G E R C S E H I

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

59/2008. (V. 27.) sz. határozat

E g e r, 2008. május hó

I. BEVEZETÉS

A településfejlesztési koncepció a település fejlesztésével kapcsolatos főbb önkormányzati elhatározásokat foglalja rendszerbe. A jelenlegi állapotot feltáró vizsgálatok alapján készül és megalapozza a település területének távlati felhasználását meghatározó településszerkezeti tervet.

A koncepció irányt mutat a település lakosságának és vezetésének hosszú távra a település fejlesztésével kapcsolatos döntések meghozatalában.

II. ÖSSZEFOGLALÓ VIZSGÁLAT

1. Általános leírás

Egercsehi Heves megye északi részén fekvő település. A község két településrészből áll. Az Ó-falut 1285-ben említi oklevél, a Bányatelepet 1907-ben alapították. A Bányatelepen áthalad a 25. sz. főút, amely a megyeszékhelyen keresztül az M3 autópálya felé, illetve Ózdon keresztül Szlovákia irányába teremt kapcsolatot.

Egercsehi jelenleg a Bélapátfalvi Statisztikai Kistérség tagja. Ezt megelőzően Pétervására kistérséghez, korábban Eger városkörnyéki települései közé sorolták. A kistérségen belül hat község mikrokozmeti központja.

A település igazgatási területe 1039 hektár, belterülete 134 hektár. A Mátra és a Bükk hegység közötti Ózd-Egercsehi medence változatos felszínű, völgyekkel tagolt dombvidékét foglalja el. Határának legmagasabb pontja északnyugaton 458 mBf, a legmélyebben fekvő része délkeleten, a Villói-patak völgyében 290 mBf.

A külterület termőterületének 70,5%-a gyeplő, 19,8%-a erdő, 9,7%-a szántó.

Az Egercsehi közigazgatási területe alatti kiváló minőségű barnaszén kitermelése 1907-től 1990-ig tartott. A település fejlődésére legnagyobb hatással a bányászat, majd a bánya bezárása volt.

2. Népeség, foglalkoztatás

Egercsehi lélekszáma 1870 és 1970 között folyamatosan növekedve több mint ötszörösére emelkedett. A XIX. században még 4-500 fős kis falu - a szénbányászok számára létesített bányatelepre költözőkkel együtt - kétezer fő feletti községgé fejlődött. 1970 és 1990 között jelentős volt az elvándorlás. A lakosság száma ekkor közel 550 fővel csökkent. A születések száma 1980-ig magasabb volt a halálozásnál, és bár a halálozások száma alig emelkedett – a születések csökkenése miatt a természetes fogyás is megjelent. Az 1990 és 2002 közötti enyhe növekedés után a lassú fogyás lett a jellemző. 2001-ben a lakónépeség 1590 fő, az állandó népeség 1638 fő volt a KSH adatai szerint. 2007-ben 1570 állandó lakosa volt a településnek.

A lakosság iskolázottsága kissé elmarad a megye községeinek átlagától. A középiskolát végzettek aránya hasonló, de a felsősokú végzettségüké alacsonyabb, a legfeljebb általános iskolát végzettké pedig magasabb. Az aktív keresők a népeség

27,7%-át teszik ki. Ez az érték mintegy 6%-kal alacsonyabb a megyei átlagnál, illetve közel 3%-kal elmarad a községek átlagától is.

A foglalkoztatottak 56%-a az iparban és az építőiparban, 42%-a a szolgáltatási ágazatban dolgozik. Mindössze 10 fő él mező-, illetve erdőgazdasági munkából.

Az aktív keresők 38,5%-a talált helyben munkalehetőséget. 2001-ben 340 főt foglalkoztattak Egercsehiben, akik közül 170 volt helyi lakos.

3. Településszerkezet, területfelhasználás

A mai összetett szerkezetű település két fő részből, az Ó-faluból és a Bányatelepből áll. Csehi falu a Bükk hegység nyugati részéhez kapcsolódó, völgyek által tagolt dombvidéken, a Csehi-patak két oldalán alakult ki. A falu két utcája közül a patak keleti oldalán húzódik a Bekölcére vezető út. A település magja a templom környéke az egykori egyházi iskolával, a plébániával és a temetővel. Az itt lévő hídon keresztül kapcsolódik a főúthoz a patak nyugati oldalán épült házakat kiszolgáló út.

A falu északi végét az egykori földesúr kúriája zárja. A lakosokat ellátó intézmények – a művelődési ház, orvosi rendelő, élelmiszer- és italbolt, az Alvégen épültek. A település a főút mentén, déli irányba terjeszkedett.

A telkek többsége szalagtelek, oldalhatáron álló beépítéssel, de még felfedezhetők a nemesi táblatelkek és a soros beépítésű zselléreltelkek is.

A Bányatelep az Ó-falutól nyugatra, a Villói-patak völgyében és a központból Bekölce felé vezető út mentén helyezkedik el. Az Y alakú településrész központjában található a legtöbb intézmény, közösségi és kiszolgáló létesítmény. A bánya bezárása előtt itt volt az energia-központ, a központi akna a szociális és karbantartó épületekkel. Ezek a bánya bezárása után is gazdasági tevékenységet végző telephelyek maradtak. Az első bányászlakások (Alsó- és Felsőtelep) apró telkei, a központtól távol épített legényszállás (Csókos), az 50-es években létesített Újtelep, északon a Csónakkút, délen az Ó-falu irányában kialakított szalagtelkek, a két emeletes társasház a múlt század telepszerű építését mutatják.

4. Lakások

Egercsehiben 644 lakás van, ennek kb. egyötöde az Ó-faluban, négyötöde a Bányatelepen. A lakásállomány 80%-a 1960 előtt épült, ennek közel fele 1945 és 1960 között. A '80-as években még évente átlagosan három, a '90-es években már átlagosan csak egy lakás készült. Az 1980-as évi adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy napjainkig összességében csökkent a lakásállomány. Ez azzal magyarázható, hogy a bányászkolónia kisméretű lakásaiból többet összevontak.

A házak háromnegyede megfelelő, egyötöde jó műszaki állapotú.

A lakásállomány 13%-a egyszobás, 15%-a 50 m²-nél kisebb. A három vagy annál több szobás lakások aránya 56%, de a 80 m²-nél nagyobbak aránya csak 27%.

Hálózati vízvezetékkel 2001-ben a lakások 85%-a rendelkezett. A közcsatornára 49%-uk kötött rá. Vezetékes gázt a lakások közel fele használt. Időközben a szennyvíz-csatornára történt rákötések aránya elérte a 90%-ot.

5. Intézmények

<i>Községháza</i>	Egri u. 8.
– Polgármesteri Hivatal	
– Rendőrőrs	
<i>Egészségház</i>	Bányász tér 1.
<i>Orvosi rendelő</i>	Kossuth L. u. 81.
<i>Gyógyszertár</i>	Ady Endre u. 5.
<i>Óvoda</i>	Ady Endre u. 9.
<i>Általános iskola</i>	Petőfi u. 6.
<i>Művelődési ház</i>	Egri u. 26.
<i>Művelődési ház és könyvtár</i>	Kossuth L. u. 34.
<i>Posta</i>	Egri u. 2.
<i>Takarékszövetkezet</i>	Bányász tér 2.

6. Értékvédelem

Az Ó-falut határoló domboldalakon őskori, későbronzkori, népvándorlás kori cseréptöredékeket és kovaszilánkokat találtak.

A települést 1285-ben Cheh alakban említi először oklevél, mint a Baksa nemzetség birtokát. Többször elnéptelenedett. A XVIII. században kuriális falu volt, 1740-től jobbágyközség. 1791-ben majdnem az egész falu leégett. 1820 körül lett birtokos Csehiben a Beniczky család.

A település országos védelem alatt álló műemlékei a XVIII. században épített barokk római katolikus templom és a XIX. században épített klasszicista kúria. Beniczky György nevéhez fűződik a szénkutatás és a bányanyitás. A település múltját idézik a tisztviselői és bányászlakások, a köztéren kiállított bányászemlékek.

7. Természetvédelem

Egercsehi területén országos jelentőségű természetvédelmi terület nincs. Az OTrT meghatározása szerint a település külterülete - északon egy kis terület kivételével – teljes egészében az országos ökológiai hálózathoz tartozik. A település keleti oldala a kiemelten fontos érzékeny természeti területek övezetének része. A belterület északi

része érintett a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek övezetével.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) korm. rendelet alapján a község területén Natura 2000 területet nem határoztak meg.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei elkészítették a település egyedi tájértékeinek felmérését. Számos egyedi tájérték található a kül- és belterületen. A tájértékek közül néhány helyi védelemre érdemes.

8. Közlekedés

Egercsehi csak közúton érhető el. A 25. sz. Kerecsend – Eger – Bánréve másodrendű főút a falu déli részét érintve a Bányatelepen át vezet Szúcs felé. Az Ó-falun a 2510. sz. Egercsehi – Mikófalva összekötő út halad keresztül Bekölce irányába. Különösen ez utóbbi út keresztmetszete szűkös.

Közvetlen vasúti kapcsolata nincs.

Az Eger – Putnok közötti vasútvonal legközelebbi állomása kb. 11 km-re, Szarvaskőben található. A béalápátfalvi állomás Bekölcén és Mikófalván keresztül kb. 15 km.

A tömegközlekedést autóbuszjáratok biztosítják. A buszfordulót a bányatelep központjában alakították ki.

9. Közművek

Az ivóvízellátás az ÉRV Rt. Észak-bükki távvezetékéhez csatlakozó Bátor – Heves-aranyos – Egerbocs – Szúcs – Egercsehi községeket összekötő regionális rendszerről történik. A hálózatot a Heves megyei Vízmű Rt. üzemelteti.

Egercsehinek önálló szennyvíztelepe van. A több ütemben megvalósult szennyvíz-csatorna-hálózat építését 2004-ben fejezték be.

A település 644 lakásából 2001-ig 550 csatlakozott az ivóvízhálózatra, 314 a szennyvízhálózatra. Időközben a szennyvízcsatornára való rákötések aránya elérte a 90 %-ot.

Már az 1980-as évek végén tervezték a község vezetékes gázzal való ellátását. A szénbánya 1990-es bezárása után 1994-95-ben épült ki a gázhálózat. Eddig a lakások közel fele kötött rá. Palackos gázt a háztartások egyharmadában használnak.

10. Környezetvédelem

Egercsehi területe a 10. sz. légszennyezettségi zónába tartozik. A településen ipari szennyező-forrás, nagylétszámú állattartás nincs. A baromfifeldolgozó a szennyvíz-előtisztítás hiányossága miatt alkalomszerűen okoz problémát a telephely és a szennyvíztisztító környékén. Télen a hagyományos fűtés, a főúton az átmenő forgalom

okoz légszennyezést. Lakossági panaszra okot adó, üzemi eredetű zajterhelés nem ismert a településen.

A felszín alatti víz állapota szempontjából Egercsehi az érzékeny besorolású települések közé tartozik. A teljes körűen kiépült szennyvíz csatornahálózaton az ingatlanok rákötési aránya kedvezően magas, 90 %-os.

A szervezett szemétgyűjtés keretében összegyűjtött szilárd hulladékot a PEVIK Rt. szállítja a község igazgatási területén lévő hulladéklerakóba.

III.A FEJLESZTÉST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK – SWOT ANALÍZIS

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • jó közúti kapcsolat • alapfokú intézmények • közművesítettség • szénvagyon • bánya épületállománya • egyedi tájértékek • természetközeli állapotú területek • koros fák, parkok • gazdag vadállomány 	<ul style="list-style-type: none"> • kis lakások • sok szakképzettség nélküli munkanélküli • az önkormányzat szűkös anyagi helyzete • gyenge minőségű földek • környezet állapota (meddőhányók, hulladéklerakó) • épületek avulása • hátrányos helyzetű gyermekek alacsony továbbtanulási esélye • magas munkanélküliség a hátrányos helyzetű csoportoknál • tartós munkanélküliek és az inaktívak magas aránya
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • kistérségi kapcsolatok erősítése • pályázatok, EU források • erdőtelepítés • úthálózat felújítása • oktatás, továbbképzés • munkanélküliség csökkentése • szövés, népművészet felélesztése • falusi turizmus fejlesztése • vadászat • tájház felújítása, berendezése • kistérségi kp. felé közlekedési kapcsolatok javítása • pályázati lehetőségek kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> • befektetői érdeklődés elmaradása • munkanélküliség növekedése • megyei hulladékgazdálkodási koncepció megvalósulásának elhúzódása • saját erő hiánya a pályázatokhoz • gyenge kistérségi központ • átmenő forgalom növekedése • kívül esik az Eger-Szilvásvárad idegen-forgalmi folyosón • önkormányzati működtetés finanszírozásának problémái • külső gazdasági folyamatok kedvezőtlen alakulása

IV. CÉLOK ÉS FELADATOK

1. Népeség, foglalkoztatás

- a tanulás, továbbképzés támogatása,
- a fiatalok megtartása,
- az idősek házigondozásának biztosítása, igény esetén gondozóház létesítése,
- az elszegényedő lakosság társadalomtól való leszakadásának megakadályozása,
- a foglalkoztatás növelése,
- a meglévő munkahelyek megtartása, újak teremtésének segítése,
- a kistérségi együttműködés erősítése,
- a pályázati lehetőségek kihasználása.

2. Lakásellátás

- a lakóházak felújítása, korszerűsítése,
- az avult házak átépítése,
- a bányászkolónia rekonstrukciója,
- új lakótelkek kialakítása,
- a lakásépítés segítése területelőkészítéssel, a fiatalok otthonteremtésének támogatása.

3. Intézmények fejlesztése

- a kistérségi együttműködés keretében szükséges alapellátás feltételeinek biztosítása,
- az intézmények felújítása, működtetése, fejlesztése, akadálymentesítése,
- sportöltöző építése,
- a temető rendezése, a ravatalozó felújítása,
- szállásférőhely létesítése.

4. Értékvédelem

- településmonográfia kiadása,
- a szénbányászat történetének kiegészítése, lezárása,
- a bányászmuzeum őrző épületek fotódokumentációjának és felmérési rajzának elkészítése,
- jellegzetes épületek helyi védelem alá helyezése,
- hagyományok őrzése,
- az Ambróczy udvar – benne a tájház – felújítása,
- a művi értéket is képviselő egyedi tájértékek helyi védelme,
- a hagyományos, népi lakóházak, melléképületek bontása előtt felmérési rajz készítése.

5. Zöldterületek, zöldfelületek fejlesztése

- a településkép szempontjából meghatározó jelentőségű fasorok, facsoportok megtartása, védelme,

- a meglévő közkertek megőrzése, karbantartása, új játszótér építése,
- a közterületi zöldfelületek virágosításának folytatása, évenkénti megújítása,
- az útkeresztszelvénytől függően út menti egységes fasorok telepítése
- a patakot kísérő fasor kiegészítése, telepítése,
- az előkertek rendezése, a főút menti telekhatáron cserjesáv ültetése, ahol közterületen fa nem telepíthető – az előkertben való pótlása,
- az intézménykertek, udvarok kertépítészeti rendezése (iskola, kultúrház, tervezett múzeum stb.),
- az intézmény jellegű zöldterületek (temető, kálvária, sportpálya, szabadtéri színpad) felújítása, gondozása,
- Beniczky kastély és kápolna kertjének rekonstrukciója,
- a közterületek „hulladék”-területeinek rendezése, a virágosítási program kiterjesztése.

6. Táj- és természetvédelem

- az országos ökológiai hálózat, valamint a kiemelten fontos természeti területek övezetébe tartozó területek természetes állapotának megtartása,
- a természetközeli állapotú területek, a vizes élőhelyek megóvása,
- a település egyedi tájértékeinek, értékes faegyedeinek (pl. volt bányairoda kertje, Iskola utcai szabadidős terület) védelme

7. Környezetvédelem

- a környezet tudatos védelme, a káros hatások mérséklése,
- az építési telkek és a közterületi zöldfelületek biológiai aktivitásértékének növelése,
- a közlekedésből eredő légszennyezés mérséklése, az utcák pormentes, szilárd burkolattal történő korszerűsítése, zöldsáv kialakítása, illetve az előkertekben intenzív növénytelepítés,
- a felszín alatti vizek védelme érdekében a szennyvízcsatorna-hálózatra való rácsatlakozások teljes körűvé tétele,
- a szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtése,
- a kommunális hulladéklerakó környezetvédelmi engedéllyel elfogadott rekultivációs terv alapján történő rendezése, bezárása,

8. Közlekedésfejlesztés

- az Egercsehi – Bekölce összekötő út felújításának szorgalmazása különös tekintettel az állami út belterületi szakaszára,
- a belterületi utak burkolat-felújítása, a hiányzó útburkolatok megépítése,
- járdaépítés,
- parkolóépítés.

9. Közműfejlesztés

- vízrendezési terv készítése, övások építése, árkok karbantartása,
- a beépítésre tervezett területek közműhálózatának kiépítése,
- közművezetékek fokozatos felújítása,
- a rákötések szorgalmazása.

V. PROGRAMOK, TERVEK

1. Lakótelkek kialakítása belterületen telekalakítással, külterületen mezőgazdasági területek belterületbe vonásával.
2. Az önkormányzati intézmények felújításának folytatása és kertépítés.
3. Bányásmúzeum létrehozásának segítése, a bányász hagyományok ápolása, település-monográfia kiadása.
4. A településközpont felújítása, faluszépítés.
5. A sportpálya fejlesztése, öltöző és parkoló építése.
6. A szabadidőpark felújítása.
7. A közterületek zöldfelületeinek, a közkerteknek rendezése, felújítása, játszótér kialakítása, a virágosítási program folytatása.
8. A helyben kiemelkedő jelentőségű épített és természeti értékek helyi védelmének biztosítása helyi védelmi rendelet megalkotásával.
9. A tartósan használaton kívüli volt bánya-, illetve gazdasági területek "barnamezős" revitalizációjának segítése.
10. Jóléti tó létesítése.
11. Vízrendezési terv készítése, övárkok építése.
12. A közműhálózat fejlesztése az új beépítésre szánt területeknél, a meglévő hálózatra történő rákötések szorgalmazása.
13. A közvilágítás korszerűsítésének bővítése.
14. Útfelújítások, szilárd burkolatú utak építése.
15. Parkolók építése, buszmegálló kialakítása.
16. Meddőhányók rekultiválása.
17. Erdősítés.
18. A hulladékgazdálkodás korszerűsítése.